

Protokoll fra møte i Faggruppen for forurensninger, naturlige toksiner og medisinrester i matkjeden i VKM

Dato: 02.05.06

Tid: kl 9:30 – 15:00

Sted: Veterinærinstituttet, 5 etg.

Deltakere

Fra Faggruppen for forurensninger, naturlige toksiner og medisinrester i matkjeden:

Janneche Utne Skåre (leder), Marc Berntssen, Gunnar Sundstøl Eriksen, Kari Grave, Helle Katrine Knutsen, Tore Aune, Helle Margrete Meltzer, Ole Bent Samuelson

Forfall: Jan Alexander, Kåre Julshamn

Fra Faggruppe 4:

Inger Lise Steffensen (til kl 11:00)

Fra sekretariatet til VKM:

Stine Husa (ref.)

Fra Mattilsynet

Are Sletta, (fra kl 11:00), Cécile Blom (til kl 11:30), Line Diana Blytt (fra kl 14:30)

1. Velkommen, registrering av eventuelle fravær og habilitet

Leder for faggruppen, Janneche Utne Skåre, ønsket velkommen til møtet i Faggruppen for forurensninger, naturlige toksiner og medisinrester i matkjeden (Faggruppe 5).

Medlemmene fikk muntlig forespørsel om habilitet, og ingen erklærte seg inhabile vedrørende sakene som skulle behandles på dette møtet.

2. Godkjenning av dagsorden

Innkallelse og forslag til dagsorden for møtet ble godkjent.

Protokoll fra forrige møte (24. januar 2006) ble gjennomgått uten spesielle kommentarer eller anmerkninger.

3. Saker fra møte i Hovedkomiteen

Protokoll fra møtet i Hovedkomiteen 14. februar 2006 ble gjennomgått uten spesielle kommentarer eller anmerkninger.

4. Saker til behandling på møtet

Anvendelse av "threshold of toxicological concern" (TTC)-prinsippet for risikovurderinger i VKMs faggrupper (05/902)

Leder for ad hoc-gruppen som har utredet muligheten for å benytte TTC-prinsippet for risikovurderinger i VKMs faggrupper orienterte om utredningen. Dokumentet er ment å være et grunnlag for videre diskusjoner om mulig bruk av TTC-prinsippet innen Hovedkomiteen og faggrupper på alle relevante områder, og om hvordan det kan brukes i risikovurdering av kjemikalier som det finnes lite toksikologiske data for, men hvor gode eksponeringsdata for mennesker er tilgjengelig.

Sekretariatet hadde i forkant av møtet sendt ut et utkast til utredning (05/902-4), utarbeidet av en ad hoc-gruppe, som ble diskutert på møtet.

Vedtak: Faggruppe 5 presiserte at dette var et grundig og godt gjennomarbeidet dokument, og faggruppen stiller seg bak dokumentet.

Risikovurdering av hvitt fosfor (06/504)

Hvitt fosfor brukes av Forsvaret i norske skytefelt. Stoffet er akutt og kronisk giftig og det har vist seg at rester av uomsatt hvitt fosfor kan bli liggende igjen i skytefeltene i lengre tid, spesielt i bekker, fuktige og vannfylte kratre og annen våtmark. Mattilsynet ønsker at VKM vurderer flere aspekter av hvitt fosfor i tilknytning til mattrygghet, drikkevann og dyrehelse. Saken skal på høring i Faggruppe 4, 5 og 8 og sluttbehandles i hovedkomiteen.

Sekretariatet hadde i forkant av møtet sendt ut et utkast til utredning (06/504-4), utarbeidet av en ad hoc-gruppe, som ble diskutert på møtet.

Vedtak: Sekretariatet melder inn faggruppens kommentarer på rapportutkastet til ad hoc-gruppen.

Stekemutagener/PAH i grillmat (06/505)

Faggruppen har mottatt et utkast til ny bestilling fra Mattilsynet vedrørende "risikovurdering/litteraturgjennomgang grilling av mat".

Det har lenge vært kjent at varmebehandling som grilling og steking kan gi opphav til uønskede, helseskadelige forbindelser i maten. De mest kjente er sannsynligvis heterosykliske aromatiske aminer (stekemutagener) og PAH. Stekemutagener har vært tema for flere

nordiske ekspertkonsultasjoner på 80- og 90-tallet. PAH ble vurdert av JECFA senest i 2005, og denne rapporten inneholdt også råd om hvordan mengden PAH i mat kan reduseres ved grilling og røyking.

Mattilsynet ønsker at VKM utarbeider en rapport med oppdatert vitenskapelig kunnskap om grilling av mat.

Vedtak: Faggruppe 5 anbefaler at det opprettes en ad hoc-gruppe som ser nærmere på bestillingen fra Mattilsynet.

Vurdering av SFT-rapport "Kartlegging av nye organiske miljøgifter i 2004" (05/510)

Statens forurensningstilsyn (SFT) publiserte i mai 2005 rapporten "Kartlegging av nye organiske miljøgifter 2004. Bromerte flammehemmere, perfluoralkylstoffer, irgarol, diuron, BHT og dicofol". For mange av stoffene som omtales her finnes det lite tidligere data fra norsk miljø og biota. Mattilsynet ønsker å identifisere om noen av stoffene omtalt i rapporten kan utgjøre en helserisiko ved konsum av fisk/sjømat.

Sekretariatet hadde i forkant av møtet sendt ut et utkast til uttalelse, utarbeidet av et faggruppemedlem, vedrørende BHT (butylhydroksytoluen), irgarol, diuron og dicofol. Uttalelsen ble gjennomgått på møtet.

Vedtak: Kommentarene fra faggruppen innarbeides i dokumentet før det endelig godkjennes ved en elektronisk høring i Faggruppe 5. Frist for ferdigstillelse: 1. juni.

Grunnlag for å vurdere sjømat fra forurensede havner og fjorder (05/509)

Vurdering av dioksiner/PCB i torskelever(05/509-1d)

Bergfald & Co har på oppdrag fra VKM utarbeidet en sammenstilling av data for dioksiner, dioksinlignende PCB og PCB₇ i lever av torsk fra norske farvann. Dette materialet vil bli brukt som grunnlag for å revurdere tidligere risikovurdering av dioksiner/PCB i torskelever.

Vedtak: To faggruppemedlemmer vil se nærmere på tilgjengelig informasjon om torskelever, for å vurdere om det er mulig å lage en risikovurdering ut i fra de data som finnes per i dag.

Ikke-dioksinliknende PCB, ny rapport fra EFSA (06/500)

EFSA publiserte i november 2005 en ny rapport på ikke-dioksinliknende PCBer. Mattilsynet planlegger å oversende en bestilling til Faggruppe 5, hvor de ønsker at rapporten blir nærmere gjennomgått. Tre faggruppemedlemmer har siden forrige møte vurdert rapporten og laget en oppsummering av rapporten og forslag til videre arbeid.

Sekretariatet hadde i forkant av møtet sendt ut et utkast til utredning (06/500-2), utarbeidet av et faggruppemedlem, som ble diskutert på møtet.

Vedtak: Faggruppen avventer videre arbeid med saken til VKM har mottatt en bestilling fra Mattilsynet.

Saker som har vært behandlet i faggruppen siden forrige møte:

Vurdering av funn av azaspirazidtoksiner i krabbe (05/512)

I uke 43 i 2005 ble azaspiracidtoksin (AZA) påvist i taskekrabbe fanget ved Inndyr i Nordland. På grunnlag av høye verdier og en mistanke om helsefare ble det gitt omsetningsforbud på et parti krabber. Mattilsynet tok ut flere krabbepøver fra området og andre steder langs kysten og i uke 44 i 2005 ble det igjen påvist høye verdier av AZA i prøvene fra det samme området. Dette er første gang denne algegiften er påvist i brunmat fra krabbe. Det finnes ikke grenseverdier for AZA i krabbe. Mattilsynet ønsker svar på hvilken helsemessig risiko det er for befolkningen å spise krabbe som inneholder AZA. Videre ønsker Mattilsynet et forslag til tiltaksgrense for maksimalt innhold av AZA i krabbe.

Saken ble ferdigbehandlet på elektronisk høring i faggruppen i etterkant av møtet 24.januar 2006. Et faggrupped medlem informerte om at i etterkant av behandlingen i faggruppe 5 har azaspiracider også blitt behandlet på et møte i Codex. Dette vil ikke ha noen innvirkning på vurderingen i faggruppe 5.

Øvrige saker:

Behov for risikovurdering av avløpsslam brukt som gjødsel (05/511)

Mattilsynet mottok brev i februar 2005 fra Norsk Landbrukssamvirke Servicekontor A/S vedrørende behov for risikovurdering av avløpsslam brukt som gjødsel i landbruket. Et forprosjekt er nå, på oppdrag fra VKM, utarbeidet hos Aquateam/Jordforsk. Forprosjektet har hatt som mål å avklare for hvilke miljøgifter og forurensninger det finnes tilstrekkelig med data til at VKM kan gjennomføre fullstendige risikovurderinger av avløpsslam basert på norske forhold.

Det opprettes nå en ad hoc-gruppe, forankret i faggruppe 5, som bør være operativ fra juni.

4. Orientering fra ad hoc grupper/ undergrupper eller lignende.

Utvikling av generelle eksponeringsmodellverktøy (05-003)

Ad hoc-gruppen for eksponeringsmodellverktøy utarbeidet et notat med to vedlegg til Hovedkomiteens møte 14.02.06 med en oppsummering av kartleggingsarbeidet som har vært gjennomført i de ulike faggruppene i VKM. Hovedkomiteen kom etter en elektronisk høringsrunde med et vedtak i denne saken den 19.04.06. Faggruppen hadde i forkant av sitt møte fått tilsendt dokumentene fra Hovedkomiteen til orientering.

Det planlegges et VKM-seminar med temaet eksponeringsmodellverktøy høsten 2006. Forslag til foredragsholdere kan meldes inn til sekretariatet.

6. Saker til hovedkomiteen

Ingen punkter under saker til Hovedkomiteen.

7. Orientering fra Mattilsynet

Mattilsynet orienterte om anvendelse av faggruppens risikovurderinger

8. Møter o.a. av felles interesse

Et faggruppemedlem informerte kort om sist møte i EMEA. EMEA vurderer å gå over til å anvende for eksempel TTC-prinsippet i sitt arbeid. Dette vil kunne bidra til redusert bruk av forsøksdyr. Mye av denne prosessen er imidlertid konfidensiell.

9. Nytt fra sekretariatet

Ingen punkter under nytt fra sekretariatet.

10. Eventuelt

Helhetssyn på fisk

Faggruppeleder orienterte kort om avslutningen av saken.

11. Nye møtedatoer

- **Tirsdag 19.september**, *Det ble foreslått å flytte neste møtedato som opprinnelig var satt til 19. september. Eventuell ny møtedato vil bli fastsatt senere.*
- **Tirsdag 21. november**